

บวรพัฒน์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2568)

Vol. 3 No. 2 (April-June 2025)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุน การศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการชุมชน รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระเทพพรเมธี, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.

พระธรรมวชิรธีรคุณ, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศิริ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม ตำปรีดา

ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตระเจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินนทร์ วสินนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

นักวิชาการอิสระ

ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.ดิเรก ดั่งลอย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 099-2969229

E-mail: journal.jra@gmail.com

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระธรรมมวชิรธีรคุณ, รศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระครูนิวริฐศีลขันธ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระมหาบุญเลิศ อินทปถโญ, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษฏ์ ฐิริปถโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. ศ.ดร.จันทงค์ อดิวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.พิสมัย רבชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.วรฤต เตือนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. รศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. ผศ.ดร.สุกัญญาณัฐ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

30. ผศ.ดร.ชันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
31. ผศ.ศศิกิจจ์ อัจฉัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
32. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
33. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
34. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
35. ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เงารังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภู่เทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. รศ.ดร.ชนินทร์ วสินนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุ์เวช	นักวิชาการอิสระ
12. รศ.ดร.พฤทธ์สรศักดิ์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19. รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเดียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
20. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
21. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
21. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
22. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
23. ผศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
24. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
25. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
26. ผศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
27. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
28. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

29. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
30. ผศ.ดร.สาธร ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
31. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
32. ผศ.ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
33. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
34. ผศ.ดร.ประภัสสร วรรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
35. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
36. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
37. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
38. ผศ.ดร.จันทร์คม์ ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
39. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวิสุฎุ พรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40. ผศ.ดร.มยุรี รัตน์เสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
41. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	นักวิชาการอิสระ
42. ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
43. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
44. ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
45. ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
46. ผศ.ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
47. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
45. ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
46. ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
47. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
48. ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
49. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
50. ดร.วรพล ชินเพชร	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
51. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทย์ทหารบก
52. ดร.ปัญญมณีสาร องค์กรปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
53. ดร.วีไลวรรณ เทียนประนมกร	โรงเรียนแอม้จาดวิชานุสรณ์
54. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
55. ดร.สุรัชย์ พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
55. ดร.จาตุรงค์ สุทาวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
56. พระมหาจักรพล อาจารย์รสุโ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
54. นางสาวไอปอลต์ รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
55. นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์
56. นายสรารุช แสงอรุณ	บริษัท กรุงศรี นิเมเบิล จำกัด
57. อาจารย์รดา อนุตตรังกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
58. อาจารย์นันทยา สัตยวาที	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
59. อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. รศ. สยาม คำปรีดา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. ผศ.ดร.สุดาภาญจน์ ปัทมดิเลก	มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 1 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัย จำนวน 6 บทความ บทความวิชาการ จำนวน 3 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ จำนวน 1 บทความ รวม 10 บทความ ดังนี้

พระมหาหน่อทราย รตนเมธี, สายัณห์ อินันใจ บทความวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนตามวิถีประชาธิปไตย ในชุมชนบ้านดง ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” พบว่า 1) ระดับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนตามวิถีประชาธิปไตยในชุมชนบ้านดง ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมืองแพร่ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.54) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสาราณียธรรมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .470^{**}$) และ 3) ปัญหาอุปสรรค พบว่า (1) ขาดการแจ้งข้อมูลข่าวสารของชุมชนอย่างทันท่วงทีและทั่วถึง (2) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง (3) ผู้ปกครองท้องถิ่นจัดทำโครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชุมชน ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน (4) ผู้ปกครองท้องถิ่นไม่มีข้อมูลมอกพอในการประเมินผลโครงการและขาดความรู้ในการประเมินผลโครงการนั้น ๆ ข้อเสนอแนะพบว่า (1) ผู้ปกครองท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมวิเคราะห้ กลั่นกรองปัญหาในการประชุมทุกครั้ง (2) ผู้ปกครองท้องถิ่นควรแจ้งข้อมูลข่าวสารของชุมชนอย่างทันท่วงทีและทั่วถึง (3) ผู้ปกครองท้องถิ่นควรเชิญชวนและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชนด้วยกัน

สวิตา วิชาธร, เขาวฤทธิ จงเกษกรณ์, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ในครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ในครอบครัว โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ย 32.10 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ในครอบครัว มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 26.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.22 และคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 34.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.12 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ในครอบครัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72)

อรยาวดี มาศขาว, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสื่อ มัลติมีเดีย เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดเกษไชโย เหนือ “ประชาชนกุล” อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ผลการพัฒนาและหา ประสิทธิภาพสื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพโดยรวม ($E1/E2$) 83.33/86.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนสื่อมัลติมีเดีย พบว่า คะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.17)

ฉัตรชนกร นิลเนตร์, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, ทนง ทศไกร บทความวิจัยเรื่อง “การ พัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศรีไกรลาด อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ผลการพัฒนาชุดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพโดยรวม ($E1/E2$) เท่ากับ 89.68/86.07 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ พบว่า ผลการเปรียบเทียบหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการเรียนรู้สื่อประสม มีความพึงพอใจโดย รวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ชนิดา ศศิฉายา, อาลัย จันทรพาณิชย์, ภาราคร แก้วบุตรดี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสันติธรรม อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ผลการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพโดยรวม (E1/E2) เท่ากับ 87.70/86.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 21.97, S.D. = 1.87) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 27.37, S.D. = 1.69) พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.48)

พรทิพา แซ่มขุนทด, ธนากร อ่อนสี, จาตุรงค์ สุทวาทัน บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี” พบว่า 1) การบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติงาน มี \bar{X} = 4.44 มี S.D. = 0.35 ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม มี \bar{X} = 4.40 มี S.D. = 0.34 ด้านบุคลากร มี \bar{X} = 4.39 มี S.D. = 0.40 และด้านองค์กร มี \bar{X} = 4.35 มี S.D. = 0.64 และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลาอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ด้านองค์กร มีการสั่งการตามสายการบังคับบัญชา มี \bar{X} = 4.49 และ S.D. = 0.67 และมีการปฏิบัติงานเป็นลำดับขั้นตอน มี \bar{X} = 4.44 และ S.D. = 0.54 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลาด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มี \bar{X} = 4.55 และ S.D. = 0.29 และผู้บังคับบัญชามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานมี \bar{X} = 4.43 และ S.D. = 0.36 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลาด้านบุคลากร สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จทันเวลา มี \bar{X} = 4.51 และ S.D. = 0.38 และสามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาระงานได้ มี \bar{X} = 4.45 และ S.D. = 0.27 และ S.D. = 0.38 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลาด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติงาน มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร มี \bar{X} = 4.53 และ S.D. = 0.27 และมีการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายขององค์กร มี \bar{X} = 4.46 และ S.D. = 0.36

พระครูสิทธิวิชิตโสภิต, พระครูวิชิตคุณพิพัฒน์, พระโกศล มณีรัตน บทความวิชาการเรื่อง “กัลยาณมิตรธรรม : หลักการเสริมสร้างคุณลักษณะของครูที่ทรงประสิทธิภาพ” พบว่า ครูเป็นทั้งผู้ให้และแบบอย่างที่ดี มุ่งให้การอบรม สั่งสอนและพัฒนาเยาวชนให้เจริญก้าวหน้าเติบโตเป็น

มนุษย์ที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานสากล ทั้งเก่ง ดี มีปัญญา มีคุณธรรม และอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข ครูจึงเป็นผู้เคร่งครัดในการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยยึดถือการปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกา มารยาท ขนบธรรมเนียม และแบบแผนอันดีงามของสังคม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทน พร้อมอุทิศเวลาให้แก่ราชการยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม และยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขในพระพุทธศาสนาได้มีหลักธรรมที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นครูดีไว้ที่เรียกว่า กัลยาณมิตรธรรม 7 ประการ คือ ความน่ารัก น่าเคารพ น่ายกย่อง รู้จักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ มีความอดทนต่อถ้อยคำ มีการกล่าวชี้แจงและแถลงเรื่องต่าง ๆ ที่ลึกซึ้งได้ ครูที่ทรงประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี มีความสง่างามน่าเลื่อมใส

ชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์ บทความวิชาการเรื่อง “รูปแบบการสอนสังคมศึกษาในยุค Next Normal” พบว่า หลังวิกฤติการณ์โลก กรณีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สถาบันการศึกษาต้องเตรียมปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพราะเมื่อ มีการระบาดของโรคเกิดขึ้น มักจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตหลังจากนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ผู้เรียน ไม่ได้ไปโรงเรียน เมื่อผู้เรียนเรียนรู้อยู่ที่บ้าน ครูควรใช้ความตระหนักรู้ที่เกิดขึ้น มาออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน และตอบโจทย์รูปแบบการศึกษาในยุค Next Normal ได้แก่ การเรียนในห้องเรียน รูปแบบการสอนแบบผสมผสาน รูปแบบการสอนแบบใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ทั้งนี้ ครูผู้ซึ่งถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาในยุค Next Normal จะต้องเตรียมตนเองให้มีความพร้อมในด้านองค์ความรู้และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในยุค Next Normal นั้น การออกแบบการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้ สร้างผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ที่มีองค์ความรู้อย่างลึกซึ้ง ฝังแน่นและคงทน กล่าวคือ เป็นผู้รู้จริง รู้ชัด นำไปประยุกต์ใช้สร้างนวัตกรรมแห่งอนาคตได้

บุญสืบ ยังเจริญ, พระมหาอุดร อุตตโร (มากดี) บทความวิชาการเรื่อง “การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวพุทธ” พบว่า พระพุทธศาสนาเรียกได้ว่าเป็นศาสนาแห่งปัญญาที่เน้นย้ำในเรื่องหลักประกันของชีวิตที่ดีงาม โดยมีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับในการศึกษา ได้แก่ การแสวงหาแหล่งปัญญาและแบบอย่างที่ดี หรือกัลยาณมิตรตถา และความฉลาดคิดแยกคายให้ได้ประโยชน์และความจริง หรือโยนิโสมนสิการ กล่าวได้ว่า การเป็น

กัลยาณมิตรของนักเรียนนั้น ต้องพัฒนาให้นักเรียนมีโยนิโสมนสิการหรือการรู้จักคิด คิดเป็นตามแนวปัญหา เพราะโยนิโสมนสิการจะมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษา และการพัฒนาชีวิตที่ดีและทันต่อเวลาที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ซึ่งปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการอยู่ร่วมกันของคนหมู่มากในสังคมจะต้องอาศัยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจ และหลักธรรมที่สามารถช่วยได้นั้นคือ หลักของไตรสิกขาซึ่งเป็นหลักธรรมที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ขณะเดียวกันผู้เรียนยังสามารถนำหลักธรรมดังกล่าวนี้กลับมาพัฒนาชีวิต หรือประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ได้ตามหลักและเป้าหมายที่ตรงต้องการ ไม่ว่าจะป็นในด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย รวมถึงด้านจิตใจ

พระครูสมุห์สุขเกษม สุขเขโม (โรจน์เพงค์เกษม), พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนตเสโน บทวิจารณ์หนังสือเรื่อง “พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์นักสู้” พบว่า ในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนมีแนวคิดที่จะถ่ายทอดเรื่องราว ตอน 1 เชิดชูพระเชษฐาธิราช นักประวัติศาสตร์ไทยมักสรรเสริญสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ผู้เป็นโอรสของพระเจ้าปราสาททอง ว่าเป็นกษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถ มีความคิดก้าวหน้าเปิดหน้าต่างกรุงสยามสู่โลกภายนอก แต่แท้จริงงานนี้เริ่มขึ้นมาแล้ว ตั้งแต่ในแผ่นดินของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ตอนที่ 2 เป็นการกำจัดพระศรศิลป์ ตอนที่ 3 เป็นการประหารชีวิตพระเชษฐาธิราช ตอนที่ 4 เป็นการกำจัดยามาคู่แข่งญี่ปุ่น ตอนที่ 5 เป็นการกำจัดพระอาทิตย์วงศ์ และตอนที่ 6 ตอนสุดท้ายกล่าวถึงการกวาดล้างญี่ปุ่นออกจากกรุงสยาม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการต่อสู้เพื่อสยามประเทศของเรา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	ก
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข-ง
บทบรรณาธิการ	จ-ญ

บทความวิจัย:

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนตามวิถีประชาธิปไตย ในชุมชนบ้านดง ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ : พระมหาหน่อทราย รตนเมธี, สายัณห์ อินันใจ	R1031
การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา และหน้าที่ในครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ : สวิตา วิชาธร, เซาวฤทธิ จงเกษกรณ์, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข	R3260
การพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดเกยไชยเหนือ “ประชานุกูล” อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ : อรยวดี มาศขาว, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข	R3282
การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง พุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศรีไกรลาศ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ : ฉัตรชนกร นิลเนตร์, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, ทนง ทศไกร	R3274
การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสันติธรรม อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ : ชนิตา คลีฉายา, อาลัย จันทร์พาณิชย์, ภารাত্র แก้วบุตรดี	R3256

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของเทศบาลตำบลวังศาลา
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

: พรทิพา แซ่มขุนทด, ธนากร อ่อนสี, จาตุรงค์ สุทาวัน R3440

บทความวิชาการ:

กัลยาณมิตรธรรม : หลักการเสริมสร้างคุณลักษณะของครูที่ทรงประสิทธิภาพ

: พระครูสิทธิวิจิตรโสภิต, พระครูวชิรคุณพิพัฒน์, พระโกศล มณิรตนา A0972

รูปแบบการสอนสังคมศึกษาในยุค Next Normal

: เซาวฤทธิ จงเกษกรณ์ A1180

การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามแนวพุทธ

: บุญสืบ ยังเจริญ, พระมหาอุดร อุตตโร (มากดี) A1133

บทวิจารณ์หนังสือ:

บทวิจารณ์หนังสือ พระเจ้าปราสาททอง กษัตริย์นักสู้

: พระครูสมุห์สุขเกษม สุขเขโม (โรจน์พงศ์เกษม), พระมหาสุรศักดิ์
ปจจนตเสโน B3252

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบรรพพัฒน์ 2

แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 3

หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ฯ 22